

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2022/2415 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 2ας Δεκεμβρίου 2022

σχετικά με τις κατευθυντήριες αρχές για την αξιοποίηση της γνώσης

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 182 παράγραφος 5 και το άρθρο 292 πρώτη και δεύτερη περίοδος,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 10 Απριλίου 2008, η Επιτροπή εξέδωσε τη σύσταση 2008/416/ΕΚ⁽¹⁾ σχετικά με τη διαχείριση της διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΙ) στις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης και έναν κώδικα ορθής πρακτικής για τα πανεπιστήμια και τους άλλους δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς. Το Συμβούλιο χαιρέτισε την εν λόγω σύσταση και τον κώδικα ορθής πρακτικής και εξέφρασε την υποστήριξή του στο ψήφισμά του της 30ής Μαΐου 2008⁽²⁾. Από κοινού, η εν λόγω σύσταση και ο κώδικας ορθής πρακτικής έδωσαν ώθηση σε πολλούς παραγωγούς γνώσης που χρηματοδοτούνται από δημόσια κεφάλαια. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν πραγματοποιήσει στρατηγικές επενδύσεις σε υποδομές και υπηρεσίες μεταφοράς γνώσης, όπως γραφεία μεταφοράς τεχνολογίας και άλλους ενδιάμεσους φορείς, ενώ ορισμένα έχουν εφαρμόσει ειδικές πολιτικές για τη ΔΙ. Στο πλαίσιο της Ένωσης Καινοτομίας έχουν αναπτυχθεί περαιτέρω δράσεις για την προώθηση της μεταφοράς γνώσης σε επίπεδο Ένωσης (2010).
- (2) Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 2018 για την «Επιτάχυνση της κυκλοφορίας της γνώσης στην ΕΕ» υπήρξε η εκτίμηση ότι η Ένωση πρέπει να αξιοποιήσει πλήρως τις σχετικές επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις που παράγει και να διασφαλίσει την αποτελεσματικότερη μεταφορά των αποτελεσμάτων των έργων Έρευνας και Καινοτομίας (Ε&Κ) στην κοινωνία και τη βιομηχανία, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των επενδύσεων στην Ε&Κ. Το Συμβούλιο κάλεσε επίσης τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους να εξετάσουν και να ανταλλάξουν βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τη μεταφορά γνώσης και κάλεσε την Επιτροπή να αναπτύξει και να υλοποιήσει μια στρατηγική για τη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των έργων Ε&Κ, ώστε να αυξηθεί περαιτέρω η διαθεσιμότητα και η χρήση τους και να επιταχυνθεί η δυναμική υιοθέτησή τους.
- (3) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 10ης Μαρτίου 2020 με τίτλο «Μια νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη» και την επικαιροποίησή της του 2021 υπογραμμίζεται η σημασία της διαχείρισης της ΔΙ, ιδίως της ευαισθητοποίησης της ερευνητικής κοινότητας σχετικά με τη ΔΙ, και εξαγγέλλεται στρατηγική για την τυποποίηση με σκοπό τη στήριξη μιας πιο αποφασιστικής στάσης όσον αφορά τα συμφέροντα της Ένωσης. Οι βασικές προτεραιότητες του σχεδίου δράσης της Ένωσης για τη ΔΙ της 25ης Νοεμβρίου 2020⁽³⁾ με σκοπό τη στήριξη της ανάκαμψης και της ανθεκτικότητας της Ένωσης περιλαμβάνουν την προώθηση της αποτελεσματικής χρήσης και ανάπτυξης της ΔΙ και τη διασφάλιση ευκολότερης πρόσβασης και κοινής χρήσης περιουσιακών στοιχείων που προστατεύονται από δικαιώματα ΔΙ σε περιόδους κρίσης.

(1) Σύσταση 2008/416/ΕΚ της Επιτροπής, της 10ης Απριλίου 2008, σχετικά με τη διαχείριση της διανοητικής ιδιοκτησίας στις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης και έναν κώδικα ορθής πρακτικής για τα πανεπιστήμια και τους άλλους δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς (ΕΕ L 146 της 5.6.2008, σ. 19).

(2) Ψήφισμα του Συμβουλίου για τη διαχείριση της διανοητικής ιδιοκτησίας στις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσεων και για Κώδικα Πρακτικής για τα πανεπιστήμια και τους λοιπούς δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς.

(3) Πλήρης αξιοποίηση του ενωσιακού δυναμικού καινοτομίας. Σχέδιο δράσης για τη διανοητική ιδιοκτησία με σκοπό τη στήριξη της ανάκαμψης και της ανθεκτικότητας της ΕΕ.

- (4) Στη στρατηγική της Ένωσης για την τυποποίηση τονίζεται η σημασία της αύξησης της στρατηγικής ευαισθητοποίησης των ερευνητών και των φορέων καινοτομίας ως προς την τυποποίηση, καθώς και της έγκαιρης συμμετοχής της κοινότητας E&K στην τυποποίηση, ως τρόπου ανάπτυξης σχετικής εμπειρογνομίας και δεξιοτήτων. Η εν λόγω στρατηγική αναφέρει επίσης ότι η Επιτροπή θα αναπτύξει κώδικα ορθής πρακτικής για τους ερευνητές στον τομέα της τυποποίησης, ώστε να ενισχυθεί η σύνδεση μεταξύ τυποποίησης και E&K.
- (5) Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τον «Νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας» αναγνωρίστηκε ότι απαιτούνται πρόσθετες προσπάθειες για να μετουσιωθούν τα πνευματικά και επιστημονικά πλεονεκτήματα της Ένωσης σε νέα προϊόντα και υπηρεσίες που να καλύπτουν τις κοινωνιακές απαιτήσεις. Το Συμβούλιο χαιρέτισε την πρωτοβουλία της Επιτροπής να αναθεωρήσει τη σύσταση 2008/416/EK σύμφωνα με τη νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη.
- (6) Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 28ης Μαΐου 2021 με τίτλο «Εμβάθυνση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας: Παροχή ελκυστικών και βιώσιμων σταδιοδρομιών και συνθηκών εργασίας στους ερευνητές και υλοποίηση της κυκλοφορίας επιστημόνων» τονίστηκε η σημασία της στήριξης μεταρρυθμίσεων στα εθνικά ερευνητικά συστήματα για τη διασφάλιση της ελκυστικότητας των ερευνητικών σταδιοδρομιών και την αντιμετώπιση των αποκλίσεων στα επίπεδα αποδοχών, με παράλληλη βελτίωση των συστημάτων επιβράβευσης και αξιολόγησης.
- (7) Η σύσταση (ΕΕ) 2021/2122 του Συμβουλίου⁽⁴⁾ σχετικά με «Ένα σύμφωνο για την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ευρώπη» προσδιορίζει την αξιοποίηση της γνώσης ως έναν από τους τομείς προτεραιότητας για κοινή δράση προς υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (ΕΧΕ). Στο εν λόγω σύμφωνο αναγνωρίζεται επίσης η δημιουργία αξίας και ο κοινωνικός και οικονομικός αντίκτυπος ως μέρος του κοινού συνόλου αξιών και αρχών για την E&K στην Ένωση, που θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα κράτη μέλη κατά την ανάπτυξη των οικείων συστημάτων E&K.
- (8) Το θεματολόγιο πολιτικής για τον ΕΧΕ για την περίοδο 2022-2024, το οποίο προσαρτάται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2021 για τη «Μελλοντική διακυβέρνηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας», περιλαμβάνει δράση για την «αναβάθμιση των οδηγιών της ΕΕ για καλύτερη αξιοποίηση των γνώσεων». Η πρώτη έκβαση της εν λόγω δράσης πρόκειται να είναι η «Ανάπτυξη και υιοθέτηση κατευθυντήριων αρχών για την αξιοποίηση της γνώσης». Η εν λόγω δράση περιλαμβάνει επίσης την ανάπτυξη κώδικα ορθής πρακτικής για την έξυπνη χρήση της ΔΙ και κώδικα ορθής πρακτικής για τους ερευνητές στον τομέα της τυποποίησης, οι οποίοι πρόκειται να παρέχουν λεπτομερέστερης καθοδήγησης σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής ορισμένων πτυχών της αξιοποίησης της γνώσης.
- (9) Η ανοικτή επιστήμη, η οποία είναι μία προσέγγιση της επιστημονικής διαδικασίας με βάση την ανοικτή συνεργασία, τα συναφή εργαλεία και τη διάδοση της γνώσης, σύμφωνα με τον ορισμό του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾ είναι μια τυποποιημένη μέθοδος εργασίας στο πλαίσιο των προγραμμάτων-πλαισίων της Ένωσης για την E&K και προσδιορίζεται ως ένας ακόμη τομέας προτεραιότητας για κοινή δράση στη σύσταση (ΕΕ) 2021/2122. Η σύσταση (ΕΕ) 2018/790 της Επιτροπής⁽⁶⁾ ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να καθορίσουν και να εφαρμόσουν εθνικές πολιτικές για τη διάδοση των επιστημονικών δημοσιεύσεων και την ανοικτή πρόσβαση σε αυτές και για τη διαχείριση των ερευνητικών δεδομένων, ιδίως μέσω του ευρωπαϊκού ανοικτού επιστημονικού νέφους. Η τελική έκθεση της πλατφόρμας πολιτικής για την ανοικτή επιστήμη⁽⁷⁾ συμπεριλαμβάνει την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την αξία της ΔΙ και την ενίσχυση της διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων ΔΙ μεταξύ των στοιχείων που θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα κοινό σύστημα έρευνας για την καινοτομία. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 10ης Ιουνίου 2022 για την «Αξιολόγηση της έρευνας και εφαρμογή της ανοικτής επιστήμης» προτείνεται η εξέλιξη των συστημάτων αξιολόγησης της έρευνας στην Ευρώπη να λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, την αξιοποίηση της γνώσης.
- (10) Η ανακοίνωση της Επιτροπής της 19ης Φεβρουαρίου 2020 με τίτλο «Ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα» προτρέπει να αξιοποιηθεί η ευκαιρία που προσφέρουν τα δεδομένα για την κοινωνική και οικονομική ευημερία και ότι αυτή η δυνατότητα των δεδομένων θα πρέπει να αξιοποιηθεί στην πράξη για να καλυφθούν οι ανάγκες των ιδιωτών και, κατά συνέπεια, να δημιουργηθεί αξία για την οικονομία και την κοινωνία. Η καινοτομία που βασίζεται σε δεδομένα μπορεί να αποφέρει τεράστια οφέλη στους πολίτες, για παράδειγμα με βελτιωμένη εξατομικευμένη ιατρική, νέα κινητικότητα και με τη συμβολή της στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

⁽⁴⁾ Σύσταση (ΕΕ) 2021/2122 του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2021, σχετικά με ένα σύμφωνο για την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ευρώπη (ΕΕ L 431 της 2.12.2021, σ. 1).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).

⁽⁶⁾ Σύσταση (ΕΕ) 2018/790 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2018, για την πρόσβαση στις επιστημονικές πληροφορίες και τη διαφύλαξή τους (ΕΕ L 134 της 31.5.2018, σ. 12.)

⁽⁷⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας, Mendez, E., Progress on open science: towards a shared research knowledge system: final report of the open science policy platform, Lawrence, R. (editor), Υπηρεσία Εκδόσεων, 2020.

- (11) Η ανακοίνωση της Επιτροπής της 29ης Απριλίου 2021 με τίτλο «Βελτίωση της νομοθεσίας: συνένωση δυνάμεων για τη θέσπιση καλύτερων νόμων» υπογραμμίζει ότι τα επιστημονικά αποδεικτικά στοιχεία αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο της βελτίωσης της νομοθεσίας, καθώς διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην ακριβή περιγραφή του προβλήματος, στην πραγματική κατανόηση της αιτιώδους συνάφειας και, συνεπώς, της λογικής της παρέμβασης, καθώς και στην αξιολόγηση του αντικτύπου. Δεν μπορεί να διεξαχθεί έρευνα υψηλής ποιότητας σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, οπότε, για να εξασφαλιστεί ότι είναι διαθέσιμα τα κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, όταν χρειάζεται, απαιτείται καλύτερη πρόβλεψη και καλύτερος συντονισμός των αναγκών για αποδεικτικά στοιχεία. Τούτο σημαίνει επίσης ότι απαιτείται καλύτερη κινητοποίηση και συμμετοχή της ερευνητικής κοινότητας στην κανονιστική διαδικασία.
- (12) Η πρόωθηση εγκάρσιων δεξιοτήτων, όπως η επιχειρηματικότητα, η δημιουργικότητα, η κριτική σκέψη και η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, συγκαταλέγονται στους στόχους των ανακοινώσεων της Επιτροπής «σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025», «για μια ευρωπαϊκή στρατηγική για τα πανεπιστήμια» και «Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα». Το στρατηγικό πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης (ΕΧΕκ) προωθεί τη συνεργασία και τη μάθηση από ομοτίμους μεταξύ των κρατών μελών και των βασικών συμφεροντούχων, για παράδειγμα με τη μορφή ομάδων εργασίας.
- (13) Το οικοσύστημα Ε&Κ έχει αλλάξει ριζικά μετά τη σύσταση 2008/416/ΕΚ, που απευθυνόταν κυρίως στους δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς⁽⁸⁾. Απαιτείται επικαιροποίηση, ώστε να δοθεί έμφαση στη μεγιστοποίηση της αξίας όλων περιουσιακών στοιχείων γνώσης που παράγονται από διαφορετικά είδη φορέων σε ένα δυναμικό οικοσύστημα Ε&Κ. Θα πρέπει να αντιμετωπιστούν νέες προκλήσεις και εξελίξεις, όπως οι ολοένα και πιο πολύπλοκες αξιακές αλυσίδες γνώσης, οι νέες ευκαιρίες στην αγορά που δημιουργούνται από τις αναδυόμενες τεχνολογίες, οι νέες μορφές συνεργασίας μεταξύ βιομηχανίας και ακαδημαϊκού χώρου, καθώς και μεταξύ δημόσιου τομέα και ακαδημαϊκού χώρου, η συμμετοχή των πολιτών, καθώς και οι εξωτερικές παρεμβάσεις στην Ε&Κ και η αμοιβαιότητα στη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της Ε&Κ.
- (14) Θα πρέπει να αποτυπώνεται η ποικιλομορφία των διαύλων και των εργαλείων αξιοποίησης της γνώσης⁽⁹⁾ με σκοπό την αντιμετώπιση των ζητημάτων της βιωσιμότητας, των κοινωνικών προκλήσεων και άλλων προτεραιοτήτων τομεακών πολιτικών και την ενθάρρυνση πολυεπιστημονικών συνεργασιών, όχι μόνο εντός του παραδοσιακού πλαισίου μεταφοράς γνώσης σε τεχνολογικούς τομείς, αλλά και με τη συμμετοχή άλλων επιστημονικών κλάδων, όπως οι κοινωνικές επιστήμες, οι ανθρωπιστικές επιστήμες και οι τέχνες, μεταξύ άλλων εξετάζοντας τις διασυνδέσεις μεταξύ κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών πολιτικών.
- (15) Στόχος των κατευθυντήριων αρχών για την αξιοποίηση της γνώσης θα πρέπει να είναι να υιοθετηθεί μια κοινή στάση σχετικά με τα μέτρα και τις πρωτοβουλίες πολιτικής για τη βελτίωση της αξιοποίησης της γνώσης στην Ένωση, ιδίως με: α) διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των φορέων και των δραστηριοτήτων σε σύγκριση με τη σύσταση 2008/416/ΕΚ· β) εστίαση σε ολόκληρο το οικοσύστημα Ε&Κ και των διασυνδέσεών του, στη συνδημιουργία μεταξύ φορέων και στη δημιουργία κοινωνικής αξίας· γ) διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής τους, ώστε να συμπεριλάβει τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας και να δώσει έμφαση στη σημασία της ανάπτυξης επιχειρηματικής νοσηρότητας, πρακτικών και δεξιοτήτων· και δ) έμφαση στις νέες ανάγκες για την αύξηση του αντικτύπου της Ε&Κ, όπως η αντιμετώπιση νέων και επίμονων προκλήσεων πολιτικής, η ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ διάφορων φορέων Ε&Κ.
- (16) Οι βασικές έννοιες στις κατευθυντήριες αρχές για την αξιοποίηση της γνώσης θα πρέπει να οριστούν ως εξής:

«Αξιοποίηση της γνώσης» είναι η διαδικασία δημιουργίας κοινωνικής και οικονομικής αξίας από τη γνώση μέσω της σύνδεσης διάφορων πεδίων και τομέων και της μετατροπής των δεδομένων, της τεχνογνωσίας και των αποτελεσμάτων της έρευνας σε βιώσιμα προϊόντα, υπηρεσίες, λύσεις και πολιτικές που βασίζονται στη γνώση που ωφελούν την κοινωνία. Η έμφαση στην αξιοποίηση της γνώσης καθιστά αναγκαία τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της σύστασης 2008/416/ΕΚ, ώστε να καλύπτει ολόκληρο το οικοσύστημα Ε&Κ και το όλο και πιο ευρύ φάσμα φορέων του.

Η αξιοποίηση της γνώσης συνιστά μια αλλαγή προτύπου, εντάσσοντας νέες πτυχές οι οποίες θα μεγιστοποιήσουν την αξία των υφιστάμενων και των μελλοντικών περιουσιακών στοιχείων Ε&Κ και γνώσης, συμπεριλαμβανομένης της άδηλης γνώσης, η οποία είναι κάθε γνώση που δεν μπορεί να κωδικοποιηθεί και να διαβιβαστεί ως πληροφορία μέσω τεκμηρίωσης, ακαδημαϊκών συγγραμμάτων, διαλέξεων, συνεδρίων ή άλλων διαύλων επικοινωνίας. Οι γνώσεις αυτές μεταφέρονται

⁽⁸⁾ Ο όρος «δημόσιος ερευνητικός οργανισμός» περιλαμβάνει τόσο εξειδικευμένους τεχνολογικούς ερευνητικούς οργανισμούς όσο και ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν σε δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης και κατάρτισης στην έρευνα (ΕΑΚ) με σημαντική χρηματοδοτική στήριξη από δημόσιες και ημιδημόσιες πηγές (π.χ. φιλανθρωπικούς και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς).

⁽⁹⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας, *Research & innovation valorisation channels and tools: boosting the transformation of knowledge into new sustainable solutions*, Υπηρεσία Εκδόσεων, 2020.

αποτελεσματικότερα μεταξύ ατόμων με κοινό κοινωνικό πλαίσιο και φυσική εγγύτητα ⁽¹⁰⁾. Η αξιοποίηση της γνώσης θα αποφέρει οφέλη για τη χάραξη πολιτικής και για νέους τρόπους παρακολούθησης και αξιολόγησης της Ε&Κ μέσω της ανάπτυξης δεικτών και εργαλείων μέτρησης. Θα επηρεάσει τη χρηματοδότηση της Ε&Κ και θα προσθέσει αξία στην επιστήμη και την έρευνα και τα αποτελέσματά τους. Η αξιοποίηση της γνώσης απαιτεί τη συμμετοχή των φορέων του οικοσυστήματος Ε&Κ και των χρηστών/δικαιούχων της γνώσης και καινοτομίας, με ιδιαίτερη έμφαση στη χρήση, την επαναχρησιμοποίηση και τη γόνιμη αλληλεπίδραση της γνώσης μεταξύ διαφορετικών τομέων προς όφελος της κοινωνίας. Ως εκ τούτου, πρόκειται για μια ευρύτερη έννοια από τη διάδοση, η οποία συμπεριλαμβάνει τη γνωστοποίηση και την προσβασιμότητα στη γνώση και τα αποτελέσματα. Τέλος, η αξιοποίηση της γνώσης αναμένεται να συμβάλει στην υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών ⁽¹¹⁾ και της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Τα "περιουσιακά στοιχεία διανοητικής ιδιοκτησίας" θεωρείται ότι καλύπτουν όλα τα αποτελέσματα, τις υπηρεσίες ή τα προϊόντα που παράγονται από οποιαδήποτε δραστηριότητα Ε&Κ, όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας, δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικά σήματα, δημοσιεύσεις, δεδομένα, τεχνογνωσία, πρωτότυπα, διαδικασίες, πρακτικές, τεχνολογίες, εφευρέσεις, λογισμικό ή επιχειρηματικά μοντέλα. Η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής από τη στενή εστίαση στη διαχείριση και την προστασία των δικαιωμάτων ΔΙ θα διευρύνει επίσης τις ευκαιρίες δημιουργίας αξίας. Η αξιοποίηση της πλήρους αξίας των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας που παράγονται από δραστηριότητες Ε&Κ απαιτεί από τους οργανισμούς που ασκούν δραστηριότητες Ε&Κ να διαχειρίζονται περιουσιακά στοιχεία διανοητικής ιδιοκτησίας κατά τρόπο ευρύ, τόσο εκείνα που μπορούν να τύχουν νομικής προστασίας, όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας, δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και εμπορικά σήματα, όσο και άλλα περιουσιακά στοιχεία διανοητικής ιδιοκτησίας που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε δραστηριότητες αξιοποίησης. Προς τούτο απαιτείται η ανάπτυξη στρατηγικών διαχείρισης και η προώθηση ειδικών και εγκάρσιων δεξιοτήτων για την αξιοποίηση της πλήρους αξίας των παραγόμενων περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας. Η αποτελεσματική διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας είναι ζωτικής σημασίας για την αξιοποίηση της γνώσης.

- (17) Ο ανοιχτός χαρακτήρας ως αρχή υποστηρίζει τη δημιουργία αξίας και η χρήση εργαλείων διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερη χρήση των αποτελεσμάτων, να συμβάλει θετικά στην καινοτομία και να αυξήσει τη συνολική προστιθέμενη αξία των επιστημονικών αποτελεσμάτων ⁽¹²⁾. Υπό την επιφύλαξη του σεβασμού των κανόνων ΔΙ, με την αρχή «ανοικτή στο μέτρο του δυνατού και κλειστή στο μέτρο του αναγκαίου», είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ότι τόσο η ανοικτή επιστήμη όσο και η ανοικτή καινοτομία, βασική προϋπόθεση της δεύτερης εκ των οποίων είναι το άνοιγμα της διαδικασίας καινοτομίας σε όλους τους ενεργούς φορείς, ώστε η γνώση να μπορεί να κυκλοφορεί πιο ελεύθερα και να μετατρέπεται σε προϊόντα και υπηρεσίες που δημιουργούν νέες αγορές, προωθώντας ένα ισχυρότερο πνεύμα επιχειρηματικότητας ⁽¹³⁾, χρησιμοποιούν και αξιοποιούν τα εργαλεία για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας. Η εύλογη χρήση των ερευνητικών αποτελεσμάτων για τη δημιουργία κοινωνικοοικονομικών οφελών θα αυξήσει επίσης τη συνολική αξία και σημασία της επιστημονικής έρευνας για την κοινωνία.
- (18) Οι επιχειρηματικές πρακτικές, διαδικασίες, ικανότητες και δεξιότητες και εκείνες που διευκολύνουν τη συνεργασία με τους πολίτες, την κοινωνία των πολιτών και τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής αποτελούν απαραίτητες συνιστώσες των επιτυχημένων πρωτοβουλιών αξιοποίησης της γνώσης. Η μετατροπή της γνώσης σε νέα αξία, ανεξάρτητα από το εάν αφορά επαγγελματικές ή αναπτυξιακές καινοτομίες, την τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής ή την ευημερία των πολιτών, απαιτεί προορατικές/επιχειρηματικές καθώς και συνδημιουργικές/διατομεακές συμμετοχικές συμπεριφορές, πρακτικές και νοοτροπίες, σε συνδυασμό με επιχειρηματικές προσπάθειες σε ορισμένα ή σε όλα τα στάδια της διαδικασίας αξιοποίησης. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η διαδικασία αξιοποίησης θα μπορούσε να εμπνεύσει προσαρμογές στα εκπαιδευτικά συστήματα και στις σταδιοδρομίες των ερευνητών, ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στις δεξιότητες, τις ικανότητες και τις συμπεριφορές που θα οδηγούσαν σε μεγαλύτερη δημιουργικότητα και δημιουργία κοινωνικής αξίας. Ως εκ τούτου, η ανάπτυξη και η χρήση προσεγγίσεων με γνώμονα την επιχειρηματικότητα και προσεγγίσεων με προσανατολισμό την ποικιλομορφία και τη συμμετοχή/συνεργασία είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική αξιοποίηση.
- (19) Οι επιχειρηματικές διαδικασίες και μέθοδοι συνιστούν μορφή ανακάλυψης που βασίζεται στον πειραματισμό και σε από κοινού διαμορφούμενες δράσεις, που υπερβαίνουν τα οργανωσιακά όρια και απαιτούν πολλές συμπληρωματικές ικανότητες. Εν προκειμένω, η επιχειρηματική διαδικασία θεωρείται μέθοδος που βασίζεται στην ανακάλυψη για την αντιμετώπιση προκλήσεων και ευκαιριών που σχετίζονται με την αγορά και την κοινωνία, διά της πειραματικής ανάπτυξης και αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας με στόχο τη δημιουργία καινοτόμων και χρήσιμων αξιών (καινοτομιών) για ένα δεδομένο σύνολο συμφεροντούχων. Οι εν λόγω διαδικασίες και μέθοδοι προϋποθέτουν την ύπαρξη των απαραίτητων κοινωνικών και επιχειρηματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων για τη διευκόλυνση της διάχυσης των κοινωνικών γνώσεων πέρα από την εμπορευματοποίηση. Η χρήση της ανοικτής μεθόδου συντονισμού δικτύων, εργαλείων και μέσων από τον ΕΧΕ και το στρατηγικό πλαίσιο του ΕΧΕκ θα τονώσει την αξιοποίηση της γνώσης και την ανάπτυξη των σχετικών δεξιοτήτων.

⁽¹⁰⁾ Έκθεση του ΟΟΣΑ «Global Competition for Talent: Mobility of the Highly Skilled».

⁽¹¹⁾ Ψήφισμα των Ηνωμένων Εθνών που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση στις 25 Σεπτεμβρίου 2015 με τίτλο «Να αλλάξουμε τον κόσμο μας: το θεματολόγιο του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη» (A/RES/70/1).

⁽¹²⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας, *Open science and intellectual property rights: How can they better interact?: state of the art and reflections: executive summary*, Υπηρεσία Εκδόσεων, 2022.

⁽¹³⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας, *Open innovation, open science, open to the world: a vision for Europe*, Υπηρεσία Εκδόσεων, 2016, σ. 13.

- (20) Ως εκ τούτου, οι κατευθυντήριες αρχές θα πρέπει να καλύπτουν την ανάπτυξη, τη χρήση και τη διαχείριση επιχειρηματικών πρακτικών, διαδικασιών και δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα που συμμετέχουν στην αξιοποίηση της γνώσης. Το εν λόγω νέο πεδίο εφαρμογής απαιτεί από τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής να εναρμονίσουν αναλόγως τους στόχους πολιτικής τους και να εφαρμόσουν νέες προσεγγίσεις που είναι αναγκαίες για την αξιοποίηση της γνώσης. Οι εν λόγω κατευθυντήριες αρχές έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής στα κράτη μέλη να πληρούν τις εν λόγω προϋποθέσεις.
- (21) Ως εκ τούτου, οι κατευθυντήριες αρχές της παρούσας σύστασης θα πρέπει να ενδιαφέρουν πρωτοβουλίες πολιτικής που απευθύνονται σε όλες τις κατηγορίες φορέων του οικοσυστήματος που συμμετέχουν σε δραστηριότητες Ε&Κ, όπως:
- ακαδημαϊκά ιδρύματα, πανεπιστήμια και άλλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οργανισμούς έρευνας, καινοτομίας και τεχνολογίας και άλλους δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς, ακαδημίες και επιστημονικές εταιρείες και διακυβερνητικές πρωτοβουλίες και δίκτυα, όπως το Eureka·
 - οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων οργανώσεων πολιτών και μη κυβερνητικών οργανώσεων·
 - ιδιώτες επενδυτές και χρηματοδοτικούς και επενδυτικούς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων ιδρυμάτων και φιλανθρωπικών οργανώσεων·
 - μεμονωμένα άτομα, όπως δημιουργούς καινοτομίας, επιχειρηματίες, ερευνητές, επιστήμονες, εκπαιδευτικούς και σπουδαστές·
 - τη βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), των νεοφυών επιχειρήσεων, των τεχνοβλαστών, των επεκτεινόμενων επιχειρήσεων και των κοινωνικών επιχειρήσεων·
 - ενδιάμεσους, όπως επαγγελματίες του τομέα μεταφοράς γνώσης και τεχνολογίας, εκκολαπτήρια επιχειρήσεων, επιστημονικά πάρκα, ενωσιακούς, εθνικούς και περιφερειακούς κόμβους και συσπειρώσεις καινοτομίας, εμπειρογνώμονες ΔΙ, συμβούλους και επαγγελματίες υποστήριξης της καινοτομίας, ομάδες επιστημονικής επικοινωνίας και συμμετοχής σε πολιτικές, οργανισμούς παροχής γνώσεων σε θέματα πολιτικής/επιστημονικών συμβουλών και επαγγελματίες του τομέα συμμετοχής των πολιτών·
 - εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές και φορείς χάραξης πολιτικής·
 - ιδιωτικούς ερευνητικούς οργανισμούς, δημόσιους και ιδιωτικούς παρόχους υπηρεσιών, όπως νοσοκομεία, παρόχους δημόσιων μεταφορών και παρόχους ενέργειας·
 - ερευνητικές υποδομές, τεχνολογικές υποδομές και άλλες εγκαταστάσεις και δίκτυα που υποστηρίζουν δραστηριότητες Ε&Κ·
 - οργανισμούς τυποποίησης.
- (22) Οι κατευθυντήριες αρχές θα πρέπει να διατυπώνονται κατά τρόπο ώστε να έχουν εφαρμογή σε όλες ή στις περισσότερες από τις κατηγορίες που απαριθμούνται στην αιτιολογική σκέψη 21. Η εφαρμογή των κατευθυντήριων αρχών θα πρέπει να προσαρμόζεται στους στοχευόμενους φορείς μέσω εγγράφων κώδικα ορθής πρακτικής, δηλαδή ενός κώδικα ορθής πρακτικής για την έξυπνη χρήση της ΙΔ και κώδικα ορθής πρακτικής για τους ερευνητές στον τομέα της τυποποίησης. Εάν χρειαστεί, θα μπορούσαν να δημιουργηθούν από κοινού με τους συμφεροντούχους και άλλα σχετικά έγγραφα κωδικών ορθής πρακτικής.
- (23) Οι κατευθυντήριες αρχές δεν θα πρέπει να είναι δεσμευτικές. Η εφαρμογή τους θα πρέπει να σέβεται το διεθνές, το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στις προσπάθειες να καταστεί το ενωσιακό νομικό πλαίσιο υποστηρικτικό της αξιοποίησης της γνώσης. Οι κατευθυντήριες αρχές θα πρέπει να εφαρμόζονται με σκοπό την ευρύτερη δυνατή κοινωνική χρήση, συμπεριλαμβανομένης της συμβολής στη βιώσιμη κοινωνία σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ένωσης για την αντιμετώπιση των εξωτερικών παρεμβάσεων στην Ε&Κ⁽¹⁴⁾. Όπου είναι δυνατό και ανάλογα με το πλαίσιο, οι δραστηριότητες αξιοποίησης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες της κοινωνίας και τα οφέλη για αυτήν, πέραν από τους παραδοσιακούς παράγοντες που επηρεάζουν το κέρδος. Ένα παράδειγμα είναι η κοινωνικά υπεύθυνη αδειοδότηση, βάσει της οποίας η αδειοδότηση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας θα πρέπει να διασφαλίζει ότι ο καθορισμός της τιμής των τελικών προϊόντων και υπηρεσιών δεν υπονομεύει την προσβασιμότητα. Οι κατευθυντήριες αρχές θα πρέπει να εστιάζονται στη μεγιστοποίηση της αξίας των επενδύσεων Ε&Κ πέραν της παραδοσιακής μεταφοράς γνώσεων και στη συμμετοχή όλων των παραγόντων στο οικοσύστημα Ε&Κ.
- (24) Η αξιοποίηση της γνώσης είναι μια σύνθετη διαδικασία που απαιτεί σημαντικούς πόρους για να εξασφαλιστεί ότι αναπτύσσεται και διατηρείται στην Ένωση το αναγκαίο φάσμα δεξιοτήτων και η ικανότητα κλιμάκωσης. Θα απαιτήσει συνέχιση και κλιμάκωση των επενδύσεων για την ανάπτυξη επαγγελματιών και διαμεσολαβητών στη μεταφορά και μεστέια γνώσης, οι οποίοι ενεργούν ως ενδιάμεσοι μεταξύ των σχετικών φορέων Ε&Κ. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να ενθαρρυνθούν οι ΜΜΕ να συμμετέχουν μέσω ισχυρών εθνικών και περιφερειακών οικοσυστημάτων καινοτομίας. Επιπλέον, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η προορατικότητα σε νεοφυείς και επεκτεινόμενες επιχειρήσεις όλων των μεγεθών και οι βιομηχανικοί εταίροι θα πρέπει να πεισθούν να είναι ανοικτοί στην ανάληψη κινδύνων,

(14) Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας, Tackling R&I foreign interference: staff working document, Υπηρεσία Εκδόσεων, 2022.

ΣΥΝΙΣΤΑ:

τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εφαρμόζουν τις ακόλουθες κατευθυντήριες αρχές για την αξιοποίηση της γνώσης:

1. Αξιοποίηση της γνώσης στην πολιτική έρευνας και καινοτομίας

- α) Εξασφάλιση της δημιουργίας ενωσιακών, εθνικών και περιφερειακών δομών στήριξης για να βοηθηθούν οι οργανισμοί να συνειδητοποιήσουν το πεδίο εφαρμογής της παρούσας σύστασης σχετικά με την αξιοποίηση της γνώσης, να αξιολογήσουν τις συνέπειές της για τους ίδιους, να κινητοποιήσουν, κατά περίπτωση, χρηματοδοτικούς και μη χρηματοδοτικούς πόρους για την εφαρμογή της παρούσας σύστασης και να αναπτύξουν τις αναγκαίες στρατηγικές και πρακτικές για την εφαρμογή και τη δημοσιοποίησή της.
- β) Διασφάλιση του καθορισμού, της εφαρμογής, της ανταλλαγής και της δημοσιοποίησης πολιτικών και πρακτικών για τη δημιουργία αξίας στο κατάλληλο οργανωσιακό επίπεδο.
- γ) Διασφάλιση ότι οι χρηματοδοτούμενες από το δημόσιο δραστηριότητες Ε&Κ λαμβάνουν υπόψη την ευρύτερη δυνατή κοινωνική χρήση και αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας που παράγονται από τις δραστηριότητες Ε&Κ, συνεκτιμώντας παράλληλα ζητήματα κυριαρχίας και εξασφαλίζοντας τη συμμετοχή όλων των φορέων του οικοσυστήματος.
- δ) Ενίσχυση των δομών, των διαδικασιών και των πρακτικών όσον αφορά τη χρήση των αποτελεσμάτων της έρευνας και των επιστημονικών γνώσεων για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή δημόσιων πολιτικών και την ανάπτυξη και την αναθεώρηση προτύπων.
- ε) Προώθηση της ισότητας, της πολυμορφίας και της ένταξης, καθώς και αποφυγή της μεροληψίας λόγω φύλου, στους στόχους και τις δραστηριότητες αξιοποίησης της γνώσης, καθώς και στα άτομα που συμμετέχουν στις εν λόγω δραστηριότητες, για παράδειγμα μέσω πολύμορφων ερευνητικών ομάδων και περιεχομένου Ε&Κ που αντικατοπτρίζουν τις προοπτικές, τις συμπεριφορές και τις ανάγκες διαφόρων ομάδων της κοινωνίας.

2. Δεξιότητες και ικανότητες

- α) Προώθηση της ανάπτυξης των ικανοτήτων, των δεξιοτήτων και του δυναμικού που απαιτούνται για την υποστήριξη λειτουργιών αξιοποίησης της γνώσης με τη συμμετοχή όλων των συμφεροντούχων, από σπουδαστές, ερευνητές και εφευρέτες έως επιχειρηματίες και επαγγελματίες ενδιάμεσους παράγοντες, και από χρήστες της τεχνολογίας έως υπεύθυνους χάραξης πολιτικής.
- β) Διασφάλιση της ύπαρξης προγραμμάτων κινητικότητας μεταξύ του ακαδημαϊκού χώρου, της βιομηχανίας και του δημόσιου τομέα για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης δεξιοτήτων και της γόνιμης αλληλεπίδρασης ικανοτήτων, νοοτροπιών και πρακτικών, μεταξύ άλλων ως μιας διαδικασίας διά βίου μάθησης, μεταξύ των φορέων αξιοποίησης της γνώσης σε ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.
- γ) Διασφάλιση ότι η άδηλη γνώση όσων παράγουν τα περιουσιακά στοιχεία διανοητικής ιδιοκτησίας αναγνωρίζεται ως μία από τις συνιστώσες στη διαδικασία αξιοποίησης. Είναι σημαντικό να προωθηθούν συμμετοχικές προσεγγίσεις συνεργασίας που επιτρέπουν τη συμπερίληψη ταλέντων, δεξιοτήτων και άδηλης γνώσης στην καινοτομία και την αξιοποίηση.
- δ) Ενθάρρυνση και διευκόλυνση της πολυεπιστημονικής και διεπιστημονικής συνεργασίας που υπερβαίνει τους τεχνολογικούς τομείς και συμπεριλαμβάνει επιστημονικούς κλάδους όπως οι κοινωνικές επιστήμες, οι ανθρωπιστικές επιστήμες και οι τέχνες καθώς και συνδημιουργικές προσεγγίσεις.

3. Σύστημα κινήτρων

- α) Ανάπτυξη και εφαρμογή κατάλληλου και δίκαιου συστήματος κινήτρων για όλους τους φορείς του οικοσυστήματος Ε&Κ, και πιο συγκεκριμένα τους ερευνητές, τους φορείς καινοτομίας, τους σπουδαστές και το προσωπικό των πανεπιστημίων και των δημόσιων ερευνητικών οργανισμών, ώστε να μαθαίνουν, να εφαρμόζουν και να ασκούν την αξιοποίηση της γνώσης, καθώς και να προσελκύουν και να διατηρούν ταλέντα.
- β) Πρόβλεψη μέτρων ώστε οι επιχειρήσεις, ιδίως οι ΜΜΕ, η κοινωνία των πολιτών, οι πολίτες, οι τελικοί χρήστες και οι δημόσιες αρχές να είναι ενεργοί εταίροι στη συνδημιουργία καινοτομίας προστιθέμενης αξίας, βελτιώνοντας με τον τρόπο αυτόν την πρόσβαση στη γνώση και τη χρήση της, αυξάνοντας την απόκτηση δεξιοτήτων και ενθαρρύνοντας τον κοινό πειραματισμό.
- γ) Ενθάρρυνση, υποστήριξη και παροχή κινήτρων σε οργανισμούς που εφαρμόζουν την αξιοποίηση της γνώσης για τη συλλογή, την ανταλλαγή και τη χρήση συστημάτων μέτρησης που βελτιώνουν τη μάθηση και τις επιδόσεις των φορέων αξιοποίησης της γνώσης στην Ένωση.

4. Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας

- α) Διασφάλιση ότι οι πολιτικές και οι πρακτικές για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας καθορίζονται, εφαρμόζονται, ανταλλάσσονται, δημοσιοποιούνται και προάγονται σε όλους τους οργανισμούς που συμμετέχουν στην αξιοποίηση της γνώσης.
- β) Ευαισθητοποίηση των πανεπιστημίων, των ερευνητικών οργανισμών, των δημόσιων αρχών και των επιχειρήσεων ως προς τη σημασία της διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας σε ένα διεθνές περιβάλλον, συνεκτιμώντας παράλληλα τα ζητήματα κυριαρχίας.
- γ) Διασφάλιση της διαχείρισης και του ελέγχου των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας που αναπτύσσονται από δραστηριότητες E&K που χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους στην Ένωση κατά τρόπο ώστε να λαμβάνεται υπόψη και να μεγιστοποιείται το κοινωνικοοικονομικό όφελος, συμπεριλαμβανομένης της συμβολής στη βιωσιμότητα για την Ένωση στο σύνολό της.
- δ) Αύξηση της ευαισθητοποίησης και της υιοθέτησης πρακτικών και εργαλείων διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας στην ανοικτή επιστήμη, καθώς και στην ανοικτή καινοτομία, με σκοπό τη διευκόλυνση της χρήσης των αποτελεσμάτων και των δεδομένων για την καινοτομία.
- ε) Αύξηση της αποτελεσματικής διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων διανοητικής ιδιοκτησίας, για παράδειγμα με την υποστήριξη της ενεργού δημιουργίας χαρτοφυλακίων και την προώθηση πλατφορμών που συνδέουν την προσφορά και τη ζήτηση για περιουσιακά στοιχεία διανοητικής ιδιοκτησίας, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η δημιουργία αξίας για όλους τους εμπλεκόμενους.

5. Συνάφεια με τα συστήματα δημόσιας χρηματοδότησης

- α) Εξέταση τρόπων για την ενίσχυση της εφαρμογής των αρχών αξιοποίησης της γνώσης στην έρευνα που χρηματοδοτείται από δημόσιους πόρους.
- β) Εξέταση ειδικών μηχανισμών χρηματοδότησης για τη συμπλήρωση της χρηματοδότησης της έρευνας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι παρέχονται κίνητρα σε πρώιμα στάδια της έρευνας για την αξιοποίηση της γνώσης, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης προς ενδιάμεσους φορείς.

6. Μάθηση από ομοτίμους

- α) Προώθηση και στήριξη εθνικών και διακρατικών διαδικασιών και πρακτικών μάθησης από ομοτίμους για τη διάδοση και την ενθάρρυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών⁽¹⁵⁾, περιπτώσιολογικών μελετών, προτύπων ρόλων και διδαγμάτων που αντλήθηκαν και για την ανάπτυξη κοινών προδιαγραφών για την αξιοποίηση της γνώσης.
- β) Συγκριτική αξιολόγηση των επιτυχημένων οργανισμών, οικοσυστημάτων και πρωτοβουλιών αξιοποίησης της γνώσης με σκοπό την ανάπτυξη και προώθηση κοινών εννοιών, υποδειγμάτων και κινήτρων που θα χρησιμεύσουν ως οδηγός για την αξιολόγηση και την εφαρμογή της διαχείρισης και των διαδικασιών αξιοποίησης της γνώσης. Επίσης, αξιοποίηση της εμπειρογνωσίας, των δικτύων και των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από σχετικούς οργανισμούς, όπως το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, το Δίκτυο Enterprise Europe, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας και οι κοινότητες γνώσης και καινοτομίας τους και άλλοι διεθνείς, ευρωπαϊκοί, εθνικοί ή περιφερειακοί οργανισμοί.
- γ) Ενθάρρυνση των πανεπιστημίων και των δημόσιων ερευνητικών οργανισμών να συγκεντρώνουν τους πόρους, την εμπειρογνωσία, τα δεδομένα και τις υποδομές τους σε διάφορους επιστημονικούς κλάδους, χώρες και περιφέρειες για την προώθηση περισσότερων πρακτικών μάθησης από ομοτίμους.

7. Συστήματα μέτρησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης

- α) Προώθηση συνεργατικών προσπαθειών για την υιοθέτηση κοινών, συμφωνημένων ορισμών, συστημάτων μέτρησης και δεικτών που θα συμπεριλαμβάνουν τους ποικίλους διαύλους αξιοποίησης, προκειμένου να συμβάλουν στη βελτίωση των επιδόσεων της Ένωσης όσον αφορά την αξιοποίηση της γνώσης, λαμβανομένων υπόψη των συναφών διαφορών μεταξύ των κρατών μελών και των φορέων αξιοποίησης της γνώσης και των ιδιαιτεροτήτων των διάφορων τομέων.
- β) Διασφάλιση ότι οι πρακτικές παρακολούθησης και αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση και την αξιολόγηση των λειτουργιών αξιοποίησης της γνώσης ευθυγραμμίζονται με το ευρύτερο πλαίσιο παρακολούθησης του ΕΧΕ και ελαχιστοποιούν τον διοικητικό φόρτο για τα κράτη μέλη και τους συμφεροντούχους, αναπτύσσοντας παράλληλα συνέργειες με άλλες σχετικές δράσεις πολιτικής του ΕΧΕ.

⁽¹⁵⁾ Ένα αποδεκτό παράδειγμα βέλτιστων πρακτικών είναι διαθέσιμο στην πλατφόρμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αξιοποίηση της γνώσης, η οποία είναι διαρκώς ανοικτή για υποβολές νέων παραδειγμάτων βέλτιστων πρακτικών.

Η σύσταση 2008/416/ΕΚ της Επιτροπής αντικαθίσταται από την παρούσα σύσταση.

Βρυξέλλες, 2 Δεκεμβρίου 2022.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. SÍKELA
